

فصل‌نامه علمی - تخصصی

مطالعات نقد زبانی و ادبی (رخسار زبان سابق)

سال هشتم، شماره سی‌ام، پاییز ۱۴۰۳

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۱۸

صفحات: ۹۲-۶۵

تأثیر جنسیت بر محتوا در آثار «مارگرت آتوود» و «خالد حسینی» از منظر تحلیل گفتمان انتقادی معصومه اسداله شریفی^۱، زهره صفوی زاده سهی^۲، فاطمه عظیمی فرد^۳، مرجان طاهری اسکویی^۴

چکیده

این پژوهش با به‌کارگیری چهارچوب تحلیل گفتمان انتقادی نورمن فرکلاف (۲۰۱۰)، به بررسی گفتمان جنسیتی درمتون ادبی پرداخته و شیوه‌های بیانی دو نویسنده را در سطوح توصیف، تفسیر و تبیین مورد تحلیل قرار داده است. پژوهش حاضر با انتخاب هدف‌مند دو اثر ادبی، یعنی رمان «The Handmaid's Tale» اثر مارگرت آتوود، نویسنده زن، و رمان «And the Mountains Echoed» اثر خالد حسینی، نویسنده مرد، و با روش تحقیق توصیفی-تحلیلی انجام شده است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که جنسیت نویسنده به‌تنهایی تأثیر معناداری در شکل‌دهی به گفتمان قدرت ندارد، بلکه عواملی همچون ویژگی‌های درون‌متنی نظیر دایره واژگان، زاویه دید و سبک شخصی و هم‌چنین عوامل برون‌متنی مانند ایدئولوژی و فرهنگ موجب تفاوت در گفتمان قدرت در آثار این دو نویسنده شده‌اند. این نتایج حاکی از آن است که تمایزهای گفتمانی بیش از آنکه متأثر از جنسیت باشند، تحت تأثیر مؤلفه‌های زبانی و بافت اجتماعی-فرهنگی حاکم بر متن قرار دارند.

واژگان کلیدی: تحلیل گفتمان انتقادی، جنسیت نویسنده، گفتمان زنانه، گفتمان مردانه، نقد متن ادبی.

^۱. دانشجوی دکتری زبان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تاکستان، تاکستان، ایران.

shrfsyadi@gmail.com

^۲. استادیار زبان شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تاکستان، تاکستان، ایران. (نویسنده مسئول)
naghme_linguist@yahoo.com

^۳. دکتری زبان شناسی، پژوهش‌گر ارشد صدا و سیما،

azimifard.m@gmail.com

^۴. استادیار زبان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تاکستان، تاکستان، ایران.

ms_ogouei@yahoo.com

The Impact of Gender in the Works of Margaret Atwood and Khaled Hosseini from the Perspective of CDA

Masoomah Asadollah Sharifi¹, Zohreh Safavizadeh sohi², Fatemeh AzimiFard³, Marjan Taheri Oskuei⁴

Abstract

The authors of this study aimed to analyze the female and male discourse of writers in literary texts using Norman Fairclough's framework of Critical Discourse Analysis (2010). They sought to examine and analyze the authors' modes of expression. This analysis consists of three levels: description, interpretation, and explanation. In this study, a female writer, Margaret Atwood, and her English book *The Handmaid's Tale*, as well as a male writer, Khaled Hosseini, and his English book *And the Mountains Echoed*, were examined. The sampling method was purposive text selection, and the research method was descriptive-analytical. The results of the study indicated that gender does not significantly impact the shaping of power discourse. Rather, the textual components used by the two authors, such as vocabulary, point of view, and personal style, led to different discourses and, ultimately, differences in the power discourse within their works. This distinction was influenced by extra-textual factors such as ideology and culture.

Keywords: Author's gender; Critical discourse analysis; Female discourse; Literary text criticism; Male discourse.

¹ PhD student in Linguistics, Islamic Azad University, Takestan Branch, Takestan, Iran. shrfsyadi@gmail.com

² Assistant Professor of Linguistics, Islamic Azad University, Takestan Branch, Takestan, Iran. (Corresponding author) naghme_linguist@yahoo.com

³ PhD in Linguistics, Senior Researcher at the Iranian Broadcasting Corporation, azimifard.m@gmail.com

⁴ Assistant Professor of Linguistics, Islamic Azad University, Takestan Branch, Takestan, Iran. ms_osgouei@yahoo.com